

MONOLOGUL, POSIBILĂ PERFORMANȚĂ ACTORICEASCĂ

BRAȘOV

SINUCIGAȘII, spectacol-coupé format din Sinucigașul de la ora 9 și Sinuciderea unei cochete de Tudor Popescu • Teatrul Dramatic din Brașov • Data premierei: 19 decembrie 1990 • Regia: Sergiu Savin • Scenografia: Diana Dragomir • Ilustrația muzicală: Ovidiu Grădinar • Distribuția: Radu Negoescu (Sinucigașul); Virginia Itta Marcu (Clody); Melania Niculescu (voce off, Sue); Tudor George (voce off, Ronnie).

Marcu și lui Radu Negoescu realizări actricești ce vor rămâne la loc de cinste în cariera lor artistică. Între cele două lucrări există ca punct comun hotărârea fermă, declarată chiar din prima replică a eroilor aflați la vârsta bilanțurilor și a marilor întrebări, de a-și pune capăt vieții; după cum și renunțarea, în final, la moarte și acceptarea existenței, așa cum este ea. Acceptare ce nu înseamnă lașitate, ci victoria firească a energiei vitale, trecerea către o nouă etapă, către un alt viitor. Se asociază în aceste piese hazul amar, ironia și autoironia cu durerea și cu

Înainte de sfârșitul anului 1990, Teatrul Dramatic din Brașov a adus publicului său cea de a treia premieră absolută cu lucrări originale românești. Autorul reprezentat de data aceasta nu este altul decât cunoscutul comedialog Tudor Popescu, iar piesa, mai bine spus piesele, două monojoage, Sinucigașul de la ora 9 și Sinuciderea unei cochete, grupate de regizorul Sergiu Savin într-un spectacol coupé, Sinucigașii.

Puse în scenă în Sala Studio, o modestă și intimă sală, tocmai potrivită confesiunilor de la om la om, cele două monoloage, pe care eu le-aș denumi "eseuri dramatice", au prilejuit Virginiei Itta

sfredelitoare neliniști, mai puțin adânci în prima piesă, mai dramatice în cea de a doua. Plasarea acțiunii în spațiul american ne duce cu gândul la faptul că aceste monoloage au fost scrise mai demult, pe vremea aluziilor și a metaforelor incifrate, dar acest lucru nu le scade valoarea generalizatoare și nici adevărul de viață cuprins în ele.

Spațiul scenic organizat de Diana Dragomir, sugerează în ambele cazuri o încăpere ca o peșteră-fagure cu irizări de pînze cenușii de paianjen, materializări ale interiorului sufletec al personajelor. Ca elemente de decor, o frînghie-spînzurătoare și un plck-up în partea întîia, o masă de machiaj și un fotoliu ce poate fi la nevoie luat drept afet de tun, în cea de a doua completează fericit ambianța. Personajul întruchipat de Radu Negoescu este un om de 41 ani, modest funcționar de poștă, care a trăit mulțumit în propria-i mediocritate pînă în clipa cînd a întîlnit o femeie superioară lui ca pregătire și preocupări. Iar la întrebarea ei "de ce trăiești..." și-a descoperit dintr-o dată golul existenței. Interogația devine o obsesie atît de puternică încît eroului nu pare a-i rămîne decît o șansă, aceea a sinuciderii. Cu reală autoironie, cu har scrisnit, el își trăiește ultimele clipe, înainte de fatala oră 9, ce urmează să fie ceasul final, ascultîndu-și melodiile preferate; pînă cînd o bucată de Mozart îi redescoperă că viața merită a fi trăită.

Actorul a reușit, pe parcursul reprezentației, să aibe umor, sinceritate și putere de convingere, creînd un personaj interesant, nuanțat și mai ales viu, adevărat. Tot atît de adevărată este și imaginea iubitei lui, Mary, absentă și totuși prezentă prin el, determinîndu-i acțiunile, gîndurile, frămîntările, chinurile și micile bucurii.

Drama lui Clody, actrița aflată și ea la

vîrsta critică a transformărilor și mai ales a trecerii de la "cochete" la "duene", este cert mai puternică decît aceea a "sinucigașului" interpretat de Radu Negoescu, iar Virginia Itta Marcu este o actriță cu o gamă mai largă de posibilități și o măiestrie interpretativă mai bine pusă la punct decît aceea a colegului ei. Numai că, probabil, regizorul l-a cerut să pedaleze la început prea mult pe "teatralitate", pe un mod artificial, parodic de rezolvare scenică a personajului, ceea ce a încărcat inutil prima parte a monologului. În final, însă, actrița ajunge la o impresionantă sinceritate, la o durere autentică, la accente emoționante demne de reținut.

Pretextul sinuciderii lui Clody este, aparent, cearta ei cu Ronnie, iubitul de care s-a despărțit, dar în cufînd acesta dispare, rămînînd pe prim plan adevăratul motiv, acela al singurătății, al ceasului de cumpănă, al bilanțului și constatării vidului lăuntric.

Nu lipsesc din interpretarea Virginiei Itta Marcu nici accentele comice, actrița avînd astfel posibilitatea surprinderii stărilor celor mai diverse, cu izbucniri ale energiei vitale dintre cele mai neașteptate. Ironia și umorul sînt asociate chinului lăuntric, hotărîrilor luate în grabă pentru a fi tot atît de ușor abandonate.

Monologul Virginiei Itta Marcu este îmbogățit și prin glasurile din "off" ale prietenei lui Clody, Sue, dar mai ales al lui Ronnie, conversațiile telefonice, fiind de data aceasta auzite și de public. Nu numai de eroină - spre deosebire de Sinucigașul de la ora 9 unde Radu Negoescu sugera doar prin atitudinea lui răspunsurile iubitei -, fără însă ca acest lucru să adîncească dramatismul acțiunii, pe prim plan rămînînd frămîntările și căutările eroinei principale.

Cu nuanțe inteligente și fine, cu rezolvări specifice "teatrului de cameră", noua premieră a teatrului brașovean, confirmă prezența pe scenele țării a unor actori buni, punînd în lumină încă o dată aportul benefic al diversificării repertoriului și al paletei interpretative, dar, și acest dar rămîne, așteptăm și marile lucrări originale, piesele care să ne vorbească mai direct și mai puternic de problemele fierbinți ale zilelor noastre.

ILEANA BERLOGEA